

Computerrecht 2019/136

Rechtbank Noord-Holland 23 mei 2019, nr. C/15/282075 / HA RK 18-215

(Mrs. E.J. Bellaart, Th.S. Röell en A.K. Korteweg)
m.nt. J.J.H. van Mil¹

(Artikel 15 Algemene Verordening Gegevensbescherming)

ECLI:NL:RBNHO:2019:4283

De rechtbank bakent de omvang van het inzage-recht af in overeenstemming met eerdere jurisprudentie, waarmee zij verwerkingsverantwoordelijken handvatten biedt voor die gevallen waarin zij zich geconfronteerd zien met inzageverzoeken.

Uitspraak (ingekort):

1. De procedure

(...)

2. De feiten

(...)

3. Het verzoek

3.1 [verzoekers] verzoeken de Staat bij uitvoerbaar bij voorraad verklaarde beschikking te bevelen en te veroordelen:

- a. om op grond van artikel 15 AVG aan [verzoekers] binnen zeven dagen na de beschikking volledige afschriften van de verwerkingen van persoonsgegevens te verstrekken, een volledige omschrijving van het doel of doeleinden van de verwerking, de categorieën van gegevens waarop de verwerking betrekking heeft en de ontvangers of categorieën van ontvangers, alsmede informatie over de herkomst van de gegevens kenbaar te maken;
 - b. om binnen zeven dagen na het afgeven van de beschikking schriftelijk mede te delen of persoonsgegevens van [verzoekers] aan derden zijn verstrekt en, zo ja, aan wie;
- (...)

3.2 In het aanvullende verzoekschrift hebben [verzoekers] het hiervoor weergegeven verzoek onder a. nader geconcretiseerd in die zin dat zij in ieder geval willen ontvangen:

- I. alle dossierstukken die de rechtbank Amsterdam heeft met betrekking tot [verzoekers] in de dossiers die de rechtbank Amsterdam behandeld heeft;

- II. alle overige stukken, zoals bijvoorbeeld notities verband houdende met en correspondentie met Stichting Philadelphia Zorg, met de landsadvocaat, met de deken van de Amsterdamse orde van advocaten, met het gerechtshof Amsterdam, met de rechtbank Den Haag, met het gerechtsbestuur van de rechtbank Den Haag, met de rechtbank Midden-Nederland, met [betrokkene 1], met Cordaan, met [betrokkene 2] en met [betrokkene 3];
- III. tijdens de zitting op 12 augustus 2014 is gebleken dat het verzoek om [verzoeker] als bewindvoerder te ontslaan afkomstig is van Philadelphia. [verzoekers] willen alle documenten hebben die aanleiding hebben gegeven tot het aanstellen van [betrokkene 1] als bewindvoerder en mentor;
- IV. alle correspondentie met de rechtbank Midden-Nederland m.b.t. voormalig mentor en bewindvoerder [betrokkene 1];
- V. de correspondentie met de Landsadvocaat eind 2015, begin 2016;
- VI. alle correspondentie met de deken van de Amsterdamse orde van advocaten m.b.t. [verzoekers];
- VII. alle correspondentie en andere uitwisseling van documenten met de president van de rechtbank Den Haag;
- VIII. alle dossierstukken m.b.t. de uitvoering van het bewind en mentorschap door [verzoeker];
- IX. alle interne documentatie m.b.t. het verbeteren van de beschikkingen en de processen-verbaal m.b.t. [verzoekers] n.a.v. zittingen.

4. De beoordeling

4.1 [verzoekers] stellen onder meer dat er door de rechtbank Amsterdam fouten zijn gemaakt in de bewindszaak van [verzoekster] en dat er onrechtmatig een dossier wordt bijgehouden over [verzoeker]. Om dit te kunnen aantonen en onjuiste informatie in het dossier te kunnen weerleggen willen zij toegang tot alle interne en externe stukken die er bij de rechtbank zijn over [verzoeker] en [verzoekster]. Het gaat dan niet alleen om dossiers, maar ook om mailwisselingen, instructies van griffiers, vergaderverslagen en correspondentie met onder andere de deken en de landsadvocaat. Het door het gerechtsbestuur van de rechtbank Amsterdam op 23 juli 2018 verstrekte overzicht van de persoonsgegevens is onvolledig en onbegrijpelijk en voldoet niet aan de AVG. [verzoekers] baseren hun verzoek tot het verstrekken van kopieën van volledige dossiers en andere stukken op artikel 15 AVG en artikel 35 UAVG. Zij betogen dat die artikelen recht geven op verstrekking van kopieën van alle documenten waarin persoonsgegevens voorkomen, omdat een document waarin persoonsgegevens voorkomen daarmee ook zelf een persoonsgegeven is geworden.

4.2 De Staat betwist dat [verzoekers] op grond van de AVG recht hebben op kopieën van dossiers en andere stukken.

Algemene uitgangspunten inzage-recht

4.3 De rechtbank overweegt het volgende. Het inzage-recht dat voorheen in artikel 12 van de Privacyrichtlijn 95/46 (hierna: "de Privacyrichtlijn") was vastgelegd en nu in

¹ Jurriaan van Mil is onderzoeksmasterstudent Informatierecht aan het Instituut voor Informatierecht (IViR) van de Universiteit van Amsterdam en juridisch-assistent bij Stibbe te Amsterdam.

artikel 15 AVG is opgenomen, heeft tot doel de betrokkene in staat te stellen kennis te nemen van de persoonsgegevens die over hem zijn verzameld en te controleren of die gegevens juist zijn en rechtmatig zijn vastgelegd. Vooralnog zijn er geen aanwijzingen dat onder de AVG de doelstelling en omvang van dit inzage-recht ten opzichte van de Privacyrichtlijn is gewijzigd, zodat rechtspraak over het inzage-recht die is gewezen ten tijde van de Privacyrichtlijn ook nog gelding heeft nu de AVG van kracht is.

(...)

4.5 Het inzage-recht is beperkt tot persoonsgegevens. De uitleg van het begrip ‘persoonsgegevens’ is dus bepalend voor de reikwijdte van het inzage-recht. Door het Hof van Justitie en de Hoge Raad wordt een ruime uitleg aan het begrip “persoonsgegeven” gegeven. In zijn arrest van 20 december 2017 heeft het Hof van Justitie overwogen dat het begrip persoonsgegevens zich potentieel uitstrekt tot elke soort informatie, zowel objectieve als subjectieve informatie die de betrokkene betreft. Van dat laatste is sprake als de informatie wegens haar inhoud, doel of gevolg gelieerd is aan een natuurlijk persoon (ECLI:EU:C:2017:994, NJ 2018/314 inz. Nowak). Dit betekent dat als de gegevens mede bepalend zijn voor de wijze waarop de betrokken persoon in het maatschappelijk verkeer wordt beoordeeld of behandeld die gegevens als persoonsgegevens worden aangemerkt. Niet alleen gegevens op basis waarvan een natuurlijk persoon geïdentificeerd kan worden, maar ook feitelijke of waarderende gegevens over eigenschappen, opvattingen of gedragingen van een persoon zijn dus persoonsgegevens. Voor zover dergelijke gegevens geautomatiseerd worden verwerkt of voorkomen in bestanden is het inzage-recht daarop van toepassing.

4.6 Artikel 15 lid 3 AVG geeft recht op verstrekking van een kopie van de persoonsgegevens die worden verwerkt. Stukken als zodanig zijn geen persoonsgegevens en nergens in de AVG wordt gesproken over het verstrekken van een kopie van de bescheiden waarin de persoonsgegevens zijn verwerkt. Het recht op inzage betekent dan ook niet dat de betrokkene zonder meer recht heeft op inzage in of kopieën van de stukken of dossiers als zodanig als daarin zijn persoonsgegevens voorkomen. Wel bestaat een recht op een volledig overzicht, in begrijpelijke vorm, van alle persoonsgegevens. Dat wil zeggen in een vorm die de betrokkene in staat stelt kennis te nemen van zijn gegevens en te controleren of zij juist zijn en zijn verwerkt in overeenstemming met de AVG. Voor zover daaraan kan worden voldaan met een andere vorm van verstrekking kan de betrokkene aan de AVG niet het recht ontnemen om een afschrift te verkrijgen van het originele document of bestand waarin de gegevens staan (HvJ EU 17 juli 2014, ECLI:EU:C:2014:2081, inz. IND). In welke concrete materiële vorm de gegevens moeten worden verstrekt is daarom afhankelijk van de concrete omstandigheden.

4.7 Voor zover documenten niet alleen NAW-gegevens bevatten, maar ook meerdere feitelijke en waarderende gegevens over eigenschappen of gedragingen van natuurlijke personen lenen dergelijke gegevens zich niet

goed voor opname in een overzicht. Gelet op de uitspraken van de Hoge Raad in de Dexia-zaak (HR 29 juni 2007, ECLI:NL:HR:2007:AZ4663, ECLI:NL:HR:2007:AZ4664, ECLI:NL:HR:2007:BA3529) heeft een betrokkene in beginsel dan ook recht op een (eventueel deels zwartgemaakte) kopie van de documenten waarin die gegevens zijn opgenomen, omdat dat de meest effectieve wijze is waarop voldaan kan worden aan de verplichting zo volledig en duidelijk mogelijk informatie te verschaffen aan de hand waarvan de rechtmatigheid en juistheid van de gegevens kan worden gecontroleerd. Zoals uit het navolgende zal blijken bestaat op dit recht echter een aantal uitzonderingen.

4.8 De rechtbank zal de vraag of en zo ja op welke wijze [verzoekers] aanspraak kunnen maken op het inzage-recht beoordelen in het licht van de uitdrukkelijke mededeling van mr. Singh ter zitting dat het [verzoekers] uitsluitend gaat om het verkrijgen van kopieën van documenten en niet om een nieuw (aanvullend) overzicht met hun persoonsgegevens.

Zaaksdossiers

4.9 Niet weersproken is dat een afschrift van het bewindsdossier aan mr. Singh is verstrekt. Bij verstrekking van een kopie van de zich in die stukken bevindende persoonsgegevens hebben [verzoekers] dan ook geen belang. Tijdens de zitting heeft mr. Singh aangegeven dat zij een groot aantal in het overzicht vermelde zaaknummers niet kent. De rechtbank overweegt dat het niet anders kan dan dat dit nummers zijn van zaaksdossiers. Dat het om veel nummers gaat is niet vreemd gezien het langlopende bewind en de vele verzoeken die in die zaak zijn gedaan. Het ligt voor de hand dat aan de verzoeken die in de bewindszaak zijn gedaan steeds een apart (administratief) zaaknummer is toegelend. Die zaaknummers maken daarmee deel uit van het hoofddossier dat reeds aan mr. Singh is verstrekt.

4.10 Voor zover zich in het bewindsdossier documenten bevinden die niet aan mr. Singh zijn verstrekt en waarin wel persoonsgegevens van [verzoekers] voorkomen overweegt de rechtbank het volgende. Volgens vaste jurisprudentie strekt het inzage-recht zich niet uit tot interne notities die de persoonlijke gedachten van medewerkers van de verwerkingsverantwoordelijke bevatten en die uitsluitend bedoeld zijn voor intern overleg en beraad (onder meer Hof Amsterdam 5 juli 2011, ECLI:NL:GHAMS:2011:BR3020; HR 29 juni 2007, ECLI:NL:HR:2007:AZ4663, ECLI:NL:HR:2007:AZ4664, ECLI:NL:HR:2007:BA3529). Ook juridische analyses naar aanleiding van persoonsgegevens kunnen als zodanig niet worden gekwalificeerd als persoonsgegevens (HvJ EU 17 juli 2014, ECLI:EU:C:2014:2081). De hiervoor genoemde uitspraken brengen mee dat [verzoekers] geen recht hebben op inzage in interne instructies en aantekeningen van medewerkers in het dossier. Deze stukken zijn bij uitstek bedoeld voor intern overleg en beraad. Datzelfde geldt voor e-mails van medewerkers van de rechtbank Amsterdam onderling over de zaak.

4.11 Behalve interne stukken en juridische analyses bevinden zich in het bewindsdossier mogelijk nog andere stukken, zoals correspondentie met derden, waarvan de

kantonrechter heeft geoordeeld dat die stukken niet aan [verzoeker] als bewindvoerder of [verzoekster] als onder bewind gestelde worden verstrekt. De rechtbank overweegt hierover het volgende. De verwerkingsverantwoordelijke kan artikel 15 AVG onder meer buiten toepassing laten en inzage weigeren als dit noodzakelijk is voor de bescherming en onafhankelijkheid van de rechter en gerechtelijke procedures (artikel 41 UAVG sub f) of voor de bescherming van de betrokkene of van de rechten en vrijheden van anderen (artikel 41 UAVG sub i). De kantonrechter heeft als taak om toezicht te houden op het ingestelde bewind. Voor een goede uitvoering van deze taak moeten zowel de onder bewind gestelde als derden de kantonrechter informatie over de uitvoering van de bewindvoering en de (persoon van de) bewindvoerder kunnen verstrekken zonder dat die informatie direct aan alle bij het dossier betrokken personen wordt verstrekt. Het belang van de onder bewind gestelde en derden die de kantonrechter dergelijke informatie hebben gegeven kan naar het oordeel van de rechtbank in de weg staan aan inzage van de daarop betrekking hebbende stukken. [verzoekers] heeft de vrees uitgesproken dat de kantonrechter in het kader van de toezichthoudende taak op het bewind en mentorschap op enig moment een beslissing neemt op basis van deze dergelijke informatie die [verzoekers] betreft en waarvan zij geen weet hebben. Deze vrees is niet gegrond: de goede procesorde maakt dat een beslissing alleen gestoeld kan worden op voor partijen (tijdig) kenbare gegevens, zodat zij daar op kunnen worden gehoord. Dit is bij bewind niet anders dan bij andere rechtsgebieden. Het gerechtshof van de rechtbank Amsterdam heeft dan ook terecht beslist dat het aan de behandelend kantonrechter is om in een concrete zaak te bepalen welke dossierstukken aan de andere bij het dossier betrokken personen worden verstrekt. Op die stukken is het inzagerecht van artikel 15 AVG niet van toepassing.

4.12 [verzoekers] verzoeken niet alleen om afschriften van het bewindsdossier, maar ook om afschriften van alle (andere) dossiers in alle zaken die de rechtbank Amsterdam met betrekking tot [verzoekers] heeft behandeld. De rechtbank begrijpt dit verzoek aldus dat afschrift wordt verzocht van procesdossiers in rechtszaken waarin [verzoeker] en/of [verzoekster] als procespartij betrokken waren. Dit verzoek komt niet voor toewijzing in aanmerking. De procespartijen in een gerechtelijke procedure beschikken zelf over een procesdossier met daarin de processtukken en afschriften van brieven in de betreffende zaak. Op inzage in zich eventueel in die dossiers bevindende interne stukken en juridische analyses bestaat – zoals hiervoor is overwogen – geen recht (zie rov. 4.10).

4.13 De conclusie van het vorenstaande is dat het verzoek van [verzoekers] onder a. tot het verstrekken van kopieën van dossiers zal worden afgewezen.

Correspondentie en overige stukken

4.14 Wat betreft door de rechtbank Amsterdam verwerkte persoonsgegevens van [verzoeker] en [verzoekster] buiten de hiervoor genoemde zaaksdossiers overweegt de rechtbank het volgende. Uit de nadere concretisering in

het aanvullende verzoekschrift begrijpt de rechtbank dat het [verzoekers] gaat om notities en correspondentie van de rechtbank Amsterdam met de landsadvocaat, de deken van de Amsterdamse orde van advocaten, het gerechtshof Amsterdam, de rechtbank Den Haag, het gerechtshof Den Haag en de rechtbank Midden-Nederland. De rechtbank stelt voorop dat op inzage van persoonsgegevens in notities en correspondentie slechts een recht bestaat als deze gegevens geautomatiseerd zijn verwerkt of zijn opgenomen in een bestand. Als dat al het geval is, geldt dat interne stukken zoals notities, brieven en e-mails die de persoonlijke gedachten van rechtspraakmedewerkers bevatten en die uitsluitend bedoeld zijn voor intern overleg en beraad niet vallen onder het inzagerecht. Aannemelijk is dat dit voor het grootste deel van de door [verzoekers] bedoelde stukken en correspondentie geldt.

4.15 De in het aanvullende verzoekschrift onder V. genoemde correspondentie met de landsadvocaat – zo begrijpt de rechtbank althans – ziet op correspondentie in het kader van een door [verzoekers] tegen de rechtbank Amsterdam aanhangig gemaakte rechtszaak waarin de landsadvocaat optrad als advocaat van de rechtbank. Deze correspondentie valt onder de vertrouwelijke relatie tussen een advocaat en diens cliënt (de rechtbank) en valt ook daarom buiten de reikwijdte van het inzagerecht. Deze correspondentie hoeft dus ook niet te worden genoemd in het overzicht dat door de rechtbank is verstrekt.

4.16 Voor zover de overige stukken en correspondentie geen persoonlijke gedachten of vertrouwelijke correspondentie met de advocaat betreffen, hebben [verzoekers] in beginsel recht op inzage van hun persoonsgegevens die in die stukken en correspondentie voorkomen. Zij hebben echter geen feiten of omstandigheden gesteld die meebrengen dat kopieën van die overige stukken en correspondentie moeten worden verstrekt en niet kan worden volstaan met het verstrekken van een volledig en begrijpelijk overzicht van de daarin voorkomende persoonsgegevens. Nu [verzoekers] geen recht hebben op kopieën zal hun verzoek om volledige afschriften van overige stukken en correspondentie worden afgewezen. Aangezien mr. Singh ter zitting desgevraagd expliciet heeft aangegeven dat het [verzoekers] uitsluitend om kopieën van de documenten gaat en niet om een nieuw (aanvullend) overzicht van de verwerking van hun persoonsgegevens zal de rechtbank de Staat ook niet bevelen om een aangepast overzicht van de verwerkte persoonsgegevens te verstrekken.

4.17 Gelet op de grote hoeveelheid gegevens die de rechtbank Amsterdam verwerkt mag van [verzoekers] worden verwacht dat zij preciseren op welke informatie of welke verwerkingsactiviteit het verzoek betrekking heeft. Dat hebben zij gedaan in het aanvullende verzoekschrift onder I tot en met IX. Voor zover hun verzoek zich ook richt op andere dan de daarin genoemde gegevens hebben [verzoekers] dat onvoldoende duidelijk gemaakt.

4.18 De conclusie van hetgeen hiervoor is overwogen is dat [verzoekers] geen recht hebben op afschriften van de door hen verzochte documenten. Het verzoek onder a.

om de Staat te bevelen volledige afschriften van de verwerkingen van persoonsgegevens te verstrekken zal dan ook worden afgewezen.

(...)

5. De beslissing

De rechtbank

5.1 wijst de verzoeken af.

Noot

Introductie: feitenrelaas

1. Bijna één jaar na het van toepassing worden van de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) heeft de Rechtbank Noord-Holland een heldere en praktische uitspraak gedaan met betrekking tot het inzagerecht.² In deze uitspraak bakent de rechtbank de omvang van het inzagerecht af in overeenstemming met eerdere jurisprudentie, waarmee zij verwerkingsverantwoordelijken handvatten biedt voor die gevallen waarin zij zich geconfronteerd zien met inzageverzoeken. In deze annotatie bespreek ik eerst kort de onderliggende feiten, waarna ik de handvatten van de rechtbank in een mijns inziens logische volgorde bespreek. De volgorde wijkt af van die van de beoordeling van de rechtbank. Anders dan de rechtbank bespreek ik de handvatten in een chronologische volgorde: van het moment van ontvangst van een inzageverzoek tot het afronden van een dergelijk verzoek. In deze annotatie ga ik niet in op de andere verzoeken van verzoekers.

2. De uitspraak van de Rechtbank Noord-Holland betreft een verzoekschriftprocedure, die gestart is door verzoeker en verzoekster – samen: verzoekers. De aanleidingen van deze procedure zijn een lange bewindszaak bij en een daaropvolgende klachtenprocedure tegen de Rechtbank Amsterdam.³ Dit traject heeft bij verzoekers de vermoedens doen rijzen dat de Rechtbank Amsterdam fouten heeft gemaakt in de bewindszaak en onrechtmatig een dossier bijhoudt over verzoeker.⁴

3. Om deze vermoedens te bewijzen, heeft verzoeker een inzageverzoek ingediend bij de Rechtbank Amsterdam; dit heeft hij ook gedaan namens verzoekster.⁵ Nadat de Rechtbank Amsterdam de identiteit van verzoekers heeft vastgesteld en de machtiging van verzoeker door verzoekster heeft gecontroleerd, verstrekt zij verzoeker een overzicht van hun persoonsgegevens.⁶ Verzoekers achten dit overzicht echter onvolledig en onbegrijpelijk, waarop zij een verzoekschrift indienen.⁷

4. Het verzoek van verzoekers luidt als volgt: de Staat – lees: de Rechtbank Amsterdam – te bevelen kopieën te verstrekken van alle bij de Rechtbank Amsterdam aan-

wezige interne en externe (dossier)stukken en correspondentie van deze rechtbank met onder andere de landsadvocaat, de deken van de Orde van Advocaten Amsterdam en diverse andere rechterlijke instanties.⁸ Ter ondersteuning van dit verzoek stellen verzoekers zich op het standpunt dat het inzagerecht recht geeft op de verstrekking van kopieën van alle documenten waarin hun persoonsgegevens voorkomen – de Staat betwist dit.⁹ Zoals hierna wordt besproken, is het standpunt van verzoekers inderdaad niet (geheel) juist.

Een inzageverzoek: hoe nu verder?

5. In deze onderliggende feiten en de beoordeling van de Rechtbank Noord-Holland zijn de volgende handvatten voor verwerkingsverantwoordelijken te ontdekken:

- Het inzagerecht kan alleen worden uitgeoefend door de betrokkenen.
- Het inzagerecht heeft slechts betrekking op persoonsgegevens.
- Het inzagerecht is niet absoluut; uitzonderingsgronden kunnen van toepassing zijn.
- Het inzageverzoek kan gespecificeerd moeten worden.
- Het inzagerecht geeft niet zonder meer recht op inzage in of kopieën van bestanden waarin persoonsgegevens voorkomen. Bovendien ziet het inzagerecht niet op bestanden waar betrokkenen al over beschikken.

6. Voor ik deze handvatten verder bespreek, merk ik op dat de Rechtbank Noord-Holland verwijst naar jurisprudentie met betrekking tot de Privacyrichtlijn en de Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp). Dit doet zij nadat zij stelt dat het inzagerecht onder de AVG niet wezenlijk lijkt te verschillen van het inzagerecht onder de Privacyrichtlijn en de Wbp.^{10, 11} Ook de nationale wetgever heeft dit tot op zekere hoogte gesteld.¹² Verder werd dit eind 2018 al bevestigd door een advocaat-generaal bij de Hoge Raad.¹³ In ieder geval heeft het inzagerecht nog steeds als doelstelling betrokkenen in staat te stellen kennis te nemen van de persoonsgegevens die over hen zijn verzameld, en te controleren of die gegevens juist zijn en rechtmatig zijn vastgelegd.¹⁴

7. Ik bespreek nu de handvatten.

Controleer de identiteit van de verzoeker

8. Betrokkenen kunnen het inzagerecht in principe slechts voor henzelf uitoefenen. Hierdoor moeten verwerkingsverantwoordelijken eerst de identiteit controleren van degenen die inzageverzoeken doen.¹⁵ Desalniettemin kunnen betrokkenen anderen machtigen om namens hen het inzagerecht uit te oefenen. In een dergelijk geval moet een verwerkingsverantwoordelijke ook de machtiging controleren. Dit controleren dient op een gegevensbeschermings-

2 Artikel 15 AVG.
 3 R.o. 2.1-2.11.
 4 R.o. 4.1.
 5 R.o. 1.1.
 6 R.o. 1.2-1.3.
 7 R.o. 1.4-1.8 en 4.1.

8 R.o. 3.
 9 R.o. 4.1-4.2.
 10 Artikel 12 Privacyrichtlijn, artikel 35 Wbp.
 11 R.o. 4.3.
 12 Kamerstukken 2017/18, 34851, 3, p. 5 en 61.
 13 Conclusie Advocaat-Generaal B.J. Drijber, ECLI:NL:PHR:2018:1273, bij HR 21 december 2018, ECLI:NL:HR:2018:2378.
 14 R.o. 4.3, overweging 63 AVG.
 15 Artikel 12 lid 6 AVG, overweging 64 AVG.

vriendelijke wijze te gebeuren. Een webwinkel kan bijvoorbeeld de betrokkene verzoeken om haar NAW-gegevens en e-mailadres te sturen, waarna de webwinkel controleert of deze persoonsgegevens overeenkomen met de persoonsgegevens in haar database. In de verzoekschriftprocedure lijkt de Rechtbank Amsterdam dit alles correct te hebben gedaan.¹⁶

Inventariseer de persoonsgegevens van de verzoeker

9. Het inzage-recht betreft slechts persoonsgegevens.¹⁷ Dit begrip moet ruim worden uitgelegd. Zo oordeelde het Hof van Justitie van de Europese Unie (HvJ EU) eerder dat dynamische IP-adressen, en schriftelijke antwoorden op een beroeps-examen en opmerkingen van de examinerator persoonsgegevens zijn.¹⁸ Tegenover deze ruime uitleg staat volgens de Rechtbank Noord-Holland dat het inzage-recht zich niet uitstrekt tot interne notities, die de persoonlijke gedachten van werknemers van verwerkingsverantwoordelijken bevatten en die uitsluitend bedoeld zijn voor intern overleg en beraad. Daarnaast kwalificeert de Rechtbank Noord-Holland juridische analyses niet als persoonsgegevens.¹⁹ Medische analyses vallen daarentegen wel onder het inzage-recht.²⁰

10. Verwerkingsverantwoordelijken die op grond van artikel 30 AVG een verwerkingsregister moeten bijhouden, kunnen aan dit register aanknopingspunten ontlenuen bij het inventariseren van de persoonsgegevens die zij verwerken. Dit register bevat namelijk onder andere de categorieën van verwerkte persoonsgegevens.

Beoordeel of een uitzonderingsgrond van toepassing is

11. Verwerkingsverantwoordelijken hoeven niet te voldoen aan inzageverzoeken, indien sprake is van een uitzonderingsgrond. De uitzonderingsgronden zijn terug te vinden in artikel 23 AVG en artikel 41 Uitvoeringswet Algemene verordening gegevensbescherming (UAVG). De Rechtbank Noord-Holland acht dat het afwijzen van het inzageverzoek in het onderhavige geval noodzakelijk is voor de bescherming van de onafhankelijkheid van de rechter en gerechtelijke procedures²¹ en de bescherming van de rechten en vrijheden van derden.²² In deze verzoekschriftprocedure acht de Rechtbank Noord-Holland het van belang dat onder bewind gestelden en derden vertrouwelijk informatie moeten kunnen verstrekken aan de kantonrechter over de bewindvoering en de bewindvoerder.²³ Bovendien zal de bewindvoerder op grond van de goede procesorde

over deze vertrouwelijke informatie beschikken, voordat de kantonrechter op basis van die informatie kan beslissen.²⁴

12. In veel gevallen zullen inzageverzoeken niet zulke gevoelige onderwerpen betreffen als hier het geval is. Hierdoor kan onduidelijker zijn of een uitzonderingsgrond van toepassing is. In het verleden is vaak geprobeerd een inzageverzoek af te wijzen op grond van de bescherming van de rechten en vrijheden van verwerkingsverantwoordelijken.²⁵ De disproportionele lasten die inzageverzoeken met zich brengen zouden namelijk raken aan hun rechten en vrijheden. Dit betoog wordt echter niet snel aangenomen. Zo oordeelde de Raad van State in 2016 dat een inzageverzoek dat ziet op 3.517 bestanden geen disproportionele last vormt.²⁶ Verder oordeelde de Rechtbank Amsterdam dat een twee dagen durend onderzoek naar de persoonsgegevens van de betrokkene in de diverse systemen van de verwerkingsverantwoordelijke tevens geen disproportionele last vormt.²⁷

Verzoek eventueel om precisering van het inzageverzoek

13. Verwerkingsverantwoordelijken kunnen verzoeken dat betrokkenen hun inzageverzoeken preciseren indien zij grote hoeveelheden (persoons)gegevens verwerken. De AVG bevestigt dit.²⁸ De Rechtbank Noord-Holland stelt dat verzoekers hun inzageverzoek alsnog hebben gepreciseerd in hun aanvullende verzoekschrift.²⁹

Bepaal hoe het beste inzage kan worden gegeven

14. Tot slot geeft het inzage-recht niet zonder meer recht op inzage in of kopieën van bestanden waarin persoonsgegevens voorkomen.³⁰ In ieder geval geeft het inzage-recht betrokkenen het recht op inzage in hun persoonsgegevens in een beknopte, transparante, begrijpelijke en gemakkelijk toegankelijke vorm, en in duidelijke en eenvoudige taal.³¹ Ook in dit kader haalt de Rechtbank Noord-Holland de jurisprudentie van het HvJ EU aan. In overeenstemming met deze jurisprudentie stelt de Rechtbank Noord-Holland dat de vorm waarin de persoonsgegevens worden verstrekt ten goede moet komen aan het realiseren van de doelstelling van het inzage-recht.³² In het onderhavige geval concludeert de Rechtbank Noord-Holland dat een overzicht volstond.³³

Conclusie: Hoe om te gaan met de casuïstiek

15. De vorm waarin gevolg moet worden gegeven aan inzageverzoeken vereist dus een casuïstische toets. Dit impliceert naar mijn mening dat het verstrekken van een overzicht in het ene geval passend kan zijn, terwijl het in het andere geval passend kan zijn om kopieën te verstrekken.

16 R.o. 1.2-1.3.

17 Persoonsgegevens zijn: 'alle informatie over een geïdentificeerde of identificeerbare natuurlijke persoon' (artikel 4 lid 1 AVG).

18 HvJ EU 19 oktober 2016, C-582/14, ECLI:EU:C:2016:779, r.o. 49 (Breyer) en HvJ EU 20 december 2017, C-434/16, ECLI:EU:C:2017:994, r.o. 62 (Nowak).

19 R.o. 4.10.

20 Overweging 63 AVG.

21 Artikel 23 lid 1 sub f AVG, artikel 41 lid 1 sub f UAVG.

22 Artikel 23 lid 1 sub i AVG, artikel 41 lid 1 sub i UAVG.

23 R.o. 4.11.

24 R.o. 4.11.

25 Bijvoorbeeld: Rb. Almelo 14 februari 2005, ECLI:NL:RBALM:2005:AS5909, r.o. 4.1-4.5.

26 RvS 20 januari 2016, ECLI:NL:RVS:2016:85, r.o. 3.5.

27 Rb. Amsterdam 11 januari 2018, ECLI:NL:RBAMS:2018:5195, r.o. 12-14.

28 Overweging 63 AVG.

29 R.o. 3.2 en 4.17.

30 R.o. 4.6.

31 Overweging 63 AVG.

32 HvJ EU 17 juli 2014, C-141/12 en C-372/12, ECLI:EU:C:2014:2081, r.o. 58 (YS e.a.).

33 R.o. 4.18.

Zo kan het in gevallen van complexe, grootschalige verwerkingen passend zijn om een overzicht te verstrekken, terwijl het in gevallen van eenvoudige, kleinschalige verwerkingen passend kan zijn om kopieën te verstrekken. Het tegenovergestelde kan echter ook mogelijk zijn. Een voorbeeld van een bedrijf dat complexe, grootschalige verwerkingen uitvoert is Facebook, dat onder andere op basis van algoritmische verwerkingen van persoonsgegevens gepersonaliseerde advertenties kan tonen aan haar gebruikers. Een voorbeeld van een bedrijf dat eenvoudige, kleinschalige verwerkingen uitvoert is een kleine webwinkel, die slechts NAW-gegevens en e-mailadressen verwerkt ten behoeve van de verkoop van producten en het versturen van nieuwsbrieven per e-mail.

16. Verder lijken sommige persoonsgegevens zich bij uitstek beter te lenen voor een overzicht dan anderen. De Rechtbank Noord-Holland suggereert bijvoorbeeld dat NAW-gegevens goed in een overzicht zijn weer te geven, terwijl feitelijke en waarderende persoonsgegevens over eigenschappen of gedragingen van betrokkenen eerder met zich brengen dat kopieën van de bestanden waarin die persoonsgegevens voorkomen, moeten worden overgelegd.³⁴ Ook in dit kader kunnen verwerkingsverantwoordelijken die op grond van artikel 30 AVG een verwerkingsregister moeten bijhouden aanknopingspunten aan dat register ontlene. De categorieën van persoonsgegevens die daarin worden genoemd, zijn immers al in een overzicht geplaatst en zullen zich daardoor doorgaans goed lenen voor inzage in de vorm van een overzicht.

17. In die gevallen waarin kopieën moeten worden verstrekt, mogen verwerkingsverantwoordelijken onpersoonlijke delen van de kopieën zwart maken – door middel van *black-lining*.³⁵ Hierdoor kunnen verwerkingsverantwoordelijken onder andere waarborgen dat de persoonsgegevens van de ene betrokkene niet worden verstrekt aan de andere. Als zodanig wordt geen afbreuk gedaan aan de rechten en vrijheden van deze ene betrokkene.³⁶ Bovendien hoeven verwerkingsverantwoordelijken in die gevallen waarin kopieën moeten worden verstrekt geen bestanden te verstrekken waar betrokkenen al over beschikken, aldus de Rechtbank Noord-Holland.³⁷

18. Het is naar mijn idee lastig te generaliseren hoe verwerkingsverantwoordelijken het beste inzage kunnen geven. De ene betrokkene is immers de andere niet. Daarnaast kunnen ook verwerkingsverantwoordelijken afhankelijk van de omstandigheden van het geval voorkeuren hebben. Enerzijds kan een verwerkingsverantwoordelijke bijvoorbeeld geïnvesteerd hebben in een online platform, waarop betrokkenen een summier doch volledig overzicht van hun persoonsgegevens kunnen downloaden. Anderzijds kan een verwerkingsverantwoordelijke de betrokkenen kopieën verstrekken van alle bestanden uit haar database waarin die betrokkenen hun persoonsgegevens voorkomen, zonder dat

zij die bestanden voorziet van *black-lining*. Daarnaast lijkt het mij dat ook deze laatste verwerkingsverantwoordelijke terughoudender reageert of wilt reageren in die gevallen van conflictsituaties tussen de betrokkenen en haarzelf – de rechtmatigheid daarvan laat ik in deze annotatie buiten beschouwing.

19. Desalniettemin is het in het licht van het voorgaande naar mijn mening verdedigbaar dat verwerkingsverantwoordelijken in eerste instantie een overzicht verstrekken aan betrokkenen – dit overzicht dient wel alle informatie te bevatten, die wordt genoemd in artikel 15 AVG: de verwerkingsdoeleinden, de (bepaling van de) bewaartermijnen, etc. In veel gevallen zal een logisch en volledig overzicht immers beter bijdragen aan het realiseren van de doelstelling van het inzage-recht dan het verstrekken van kopieën van alle bestanden waarin de persoonsgegevens van betrokkenen staan. In het laatste geval zal het overzicht naar mijn mening vaak letterlijk en figuurlijk kunnen ontbreken.

Bovendien zouden verwerkingsverantwoordelijken die op grond van artikel 30 AVG een verwerkingsregister moeten bijhouden bij het opstellen van dit overzicht daar – tot op zekere hoogte – aanknopingspunten aan kunnen ontlene. Dit register bevat onder andere de verwerkingsdoeleinden, de categorieën van verwerkte persoonsgegevens en (indien mogelijk) de bewaartermijnen. Deze informatie komt gedeeltelijk overeen met de informatie die moet worden verstrekt naar aanleiding van een inzage-verzoek. Een verwerkingsregister zal echter niet alle (persoons)gegevens en informatie bevatten, die voor een specifieke betrokkene relevant zijn. Desalniettemin kunnen verwerkingsverantwoordelijken naar mijn idee het overzicht – gedeeltelijk en afhankelijk van de specifieke inrichting van hun verwerkingsregister – baseren op hun verwerkingsregister en daar waar nodig in- en aanvullen met de voor de specifieke betrokkene relevante (persoons)gegevens en informatie. Verder kan dit ontlene van aanknopingspunten aan het verwerkingsregister bijdragen aan de volledigheid van het overzicht en daarmee aan het realiseren van de doelstelling van het inzage-recht.

20. Hier staat tegenover dat sommige persoonsgegevens zich niet goed lenen voor een overzicht en dat, daarmee samenhangend, “contextverlies” op kan treden. Dat sommige persoonsgegevens zich niet goed lenen voor een overzicht besprak ik eerder al in deze annotatie. Contextverlies is een in de literatuur geuite vrees, die veronderstelt dat het inzage-recht met zich brengt dat niet slechts inzage wordt gegeven in de persoonsgegevens die worden verwerkt, maar ook in de context daaromheen en dat een overzicht dat niet voldoende zou doen.³⁸ Deze vrees is naar mijn idee niet geheel terecht. Ten eerste moet immers op grond van artikel 15 AVG niet slechts inzage worden verschaft in de persoonsgegevens die worden verwerkt, maar bijvoorbeeld

34 R.o. 4.7.

35 R.o. 4.7.

36 Artikel 15 lid 4 AVG.

37 R.o. 4.9.

38 HvJ EU 17 juli 2014, C-141/12 en C-372/12, ECLI:EU:C:2014:2081, *Jurisprudentie Bescherming Persoonsgegevens* 2015/74, m.nt. G. Overkleef-Verburg. Zie ook: M. Jansen, ‘Arrest HvJ EU inzake begrip persoonsgegevens en karakter inzage-recht’, *Privacy & Informatie* 2014/5 (p. 205).

ook in de verwerkingsdoeleinden en de (bepaling van de) bewaartermijnen.³⁹ Hiermee wordt enige context verschaft. Ten tweede kunnen betrokkenen het inzagerecht met redelijke tussenpozen uitoefenen.⁴⁰ Daarmee samenhangend is het naar mijn mening goed verdedigbaar dat betrokkenen naar aanleiding en op basis van een naar hun mening (gedeeltelijk) ontoereikend overzicht kunnen verzoeken om kopieën van specifieke bestanden. Bovendien kunnen deze nieuwe verzoeken preciezer zijn, doordat betrokkenen op basis van overzichten al bekend zullen zijn met de verwerking van hun persoonsgegevens. Hierdoor kunnen verwerkingsverantwoordelijken voortvarend te werk gaan met het verzamelen van de desbetreffende bestanden, het redigeren van deze bestanden door middel van *black-lining* en het kopiëren van deze geredigeerde bestanden. Naast dat de zojuist beschreven gelaagde benadering de vrees voor contextverlies – tot op zekere hoogte – wegneemt, stelt het mijns inziens zowel de realisatie van de doelstelling van het inzagerecht als de casuïstische toets van het HvJ EU centraal.

J.J.H. van Mil

Computerrecht 2019/137

Rechtbank Amsterdam 19 juli 2018, nr. C/13/636885 / HA RK 17-301

(Mr. R.A. Dudok van Heel)

m.nt. R. van den Hoven van Genderen

(Art. 17 AVG)

ECLI:NL:RBAMS:2018:8606

De rechtbank Amsterdam draagt Google op de koppeling van de (persoons)gegevens van een arts in verband met een uitspraak van het tuchtcollege te verwijderen. Hier speelt het recht op privacy tegenover informatievrijheid in het kader van openbaar belang. De inbreuk op de privacy van de arts weegt zwaarder dan eventueel publiek belang. Bijzonder is dat de rechtbank een uitspraak doet over het medisch tuchtrecht.

Uitspraak (ingekort)¹

(...)

4.1 Het verzoek tot verwijdering van [verzoekster] ziet op de koppelingen binnen de zoekresultaten, te weten de zoekresultaten bij een zoekopdracht op naam van verzoekster, ‘[verzoekster]’. Google heeft weliswaar betwist dat de onder 3.1 vermelde koppeling wordt getoond in de zoekre-

sultaten, maar niet dat het daarbij inhoudelijk om dezelfde koppeling als de tweede onder 2.7 vermelde koppeling gaat, zij het geplaatst op een andere site, zodat deze betwisting voor de inhoudelijke beoordeling geen verschil maakt. Uit de onderbouwing van het verzoek en de tijdens de mondelinge behandeling gegeven toelichting blijkt dat de klachten van [verzoekster] met name zijn gericht tegen de koppeling naar de ‘zwarte lijst artsen’.

4.2 Vooropgesteld dient te worden dat de Wpb inmiddels op 25 mei 2018 is komen te vervallen en is vervangen door de op diezelfde datum inwerking getreden AVG. Partijen hebben evenwel op deze wijziging gepreludeerd en deze wijziging maakt, ook in de visie van partijen, weinig tot geen verschil voor de bij de beoordeling van het verzoek te hanteren maatstaf. Voor zover het toetsingskader van de AVG afwijkt van het toetsingskader van de Wpb, zal de rechtbank toetsen aan de AVG.

4.3 Niet in geschil is dat de activiteit van de zoekmachine van Google, die erin bestaat door derden op het internet gepubliceerde of opgeslagen informatie te vinden, automatisch te indexeren, tijdelijk op te slaan en, ten slotte, in een bepaalde volgorde ter beschikking te stellen aan internetgebruikers, moet worden gekwalificeerd als “verwerking van persoonsgegevens” in de zin van artikel 2, aanhef en onder b en d, van de Privacyrichtlijn (Richtlijn 95/46/EG) wanneer die informatie persoonsgegevens bevat, thans ook artikel 4 lid 2 AVG. Google heeft te gelden als de verantwoordelijke voor de verwerking van de persoonsgegevens die zij met haar zoekmachine indexeert (het Costeja-arrest, r.ov. 41).

4.4 Dit geldt dus ook voor de koppelingen, nu deze persoonsgegevens van [verzoekster] bevatten.

4.5 Primair beroept [verzoekster] zich op artikel 10 AVG, ingevolge waarvan de verwerking van strafrechtelijke veroordelingen en strafbare feiten behoudens uitzonderingen alleen mogen worden verwerkt onder toezicht van de overheid. Dit beroep van [verzoekster] faalt, omdat Google er terecht op heeft gewezen dat – waar dit in beginsel nog wel het geval was onder de Wbp – tuchtrechtelijke persoonsgegevens onder de AVG niet als bijzondere of strafrechtelijke persoonsgegevens worden gecategoriseerd.

4.6 Dit betekent dat het verzoek moet worden beoordeeld op de subsidiaire grondslag van artikel 17 van de AVG, met inachtneming van de hierna te vermelden uitgangspunten.

4.7 Een gegevensverwerking als de onderhavige vindt haar grondslag in artikel 6 sub f AVG, dat – voor zover hier van belang – voorschrijft dat de verwerking van persoonsgegevens slechts dan rechtmatig is als de verwerking noodzakelijk is voor de behartiging van de gerechtvaardigde belangen van de verwerkingsverantwoordelijke of van een derde, behalve wanneer de belangen of de grondrechten en de fundamentele vrijheden van de betrokkene die tot bescherming van persoonsgegevens nopen, zwaarder wegen dan die belangen.

4.8 De Hoge Raad heeft in zijn X/Google-arrest onder meer, onder verwijzing naar het hiervoor onder 3.3 en 4.2 vermelde Costeja-arrest van het HvJEU, geoordeeld dat de

³⁹ Respectievelijk artikel 15 lid 1 sub a en sub d AVG.

⁴⁰ Overweging 63 AVG.

¹ Zie ook: [recht.nl](https://www.recht.nl/rechtspraak/?ecli=ECLI:NL:RBAMS:2018:8606) voor uitspraak, media en annotaties: <https://www.recht.nl/rechtspraak/?ecli=ECLI:NL:RBAMS:2018:8606>.